

*Píšu povídky, píšu básně,
je mi těžko, je mně krásně ...*

*Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana
v Uherském Hradišti*

2015

*Píšu povídky, píšu básně,
je mi těžko, je mně krásně ...*

ke 140. výročí postavení uherskohradištské synagogy

červen 2015

*Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana
v Uherském Hradišti*

Téma letošní literární i výtvarné soutěže se vztahovalo k celoročním oslavám výročí postavení bývalé židovské synagogy v roce 1875. Při vyhlásování soutěže jsme se obávali, že příspěvků bude málo. Uvědomujeme si, že téma je pro děti složité, ale ukázalo se, že mladí autoři se nezalekli a vytvořili celou řadu krásných prací. Potěšilo nás, že práce byly různorodé, děti psaly o počátcích světa, o Golemovi, o druhé světové válce a Nicholasi Wintonovi i o synagoze, v níž sídlí naše knihovna.

Do práce poroty jsme zapojili místní osobnosti, například novinářky Alenu Kučerovou a Olgu Švecovou, vysokoškolského pedagoga Erika Gilka, Pavla Portla a Pavla Prince ze Slováckého muzea. Nejlepší práce soutěžily i v krajském měřítku a podle ohlasů porotců v kraji ani zde nezapadly a získaly řadu ocenění.

V porotě výtvarné soutěže Ex-libris 2015 malá drobná dílka dětí i dospělých posuzovali sběratelé ex-libris a výtvarníci - učitelka ZUŠ Radmila Doskočilová, knihárka Petra Jilíková, ilustrátorka Markéta Vydrová, sběratelé Jaroslav Hrabec, Josef Chalupský, Ladislav Kurka, Jan Langhammer a vysokoškolský pedagog Libor Vodička. Vítězné práce ilustrují náš sborníček.

Alexandra Pořízková, 3,5 roku

GOLEM

Jan Jakub Šipka, 8 let, 3. třída ZŠ T.G. Masaryka Uherské Hradiště

Jednoho dne, kdy spaní bylo nevhodné,
židé tvrdě pracovali, než by radši tancovali.

Vyrobili golema...

Golem to byl poslušný, ale taky neslušný.

Řádil jako lev, kdo šel kolem něho,
okamžitě zdech!

Zavolali písaře, ale ten nic nezmůže.

„Počkat, počkat!“ řekl rabín dychtivě:

„Něco by tu bylo... hlava, čelo, šém,
ať to řeknou všem!!!“

Zavolali siláka a řekli mu:

„Kdyby něco... ťukni mu na hlavu.“

Pochvalně to zahučelo v davu.

A TAK TO DOBŘE DOPADLO.

O golema se nestrachujte,
spadlo na něj letadlo.

Takže se Židů odtedka bojím?

Nora Ondrová, 7 let, 2. třída ZŠ a MŠ J.A. Komenského Nivnice

Na začátku byla tma. Pak Bůh stvořil světlo. To je kreslená Bible, kterou si čteme s tátou na dobrou noc. Vím už o Adamovi a Evě a zlém hadovi. Eva snědla jablko ze stromu poznání zlého a dobrého. Museli odejít z ráje. Pak Kain zabil Ábela a lidé byli zlí a pán Bůh udělal velikánskou bouři, přšelo čtrnáct týdnů a všichni zlí lidé se utopili a zůstal jen hodný Noe. Zatím jsem se nejvíc bála toho, jak Pán Bůh řekl jednomu tatínkovi, aby nechal svého syna shořet na veliké hoře. Když ho uvázal, řekl mu Pán Bůh, aby nedělal a nechali shořet ovečku.

Jsou to takové strašidelné příběhy. Táta mi řekl, že jsou o Židech, takže se Židů odtedka bojím. Ale táta říkal, že prý je Žid i Ježíšek a ten je přece moc hodný. Tak nevím, co teď. Budeme tu knížku muset celou přečíst, abych se v tom vyznala.

Židovka Helenka

Aneta Somrová, 9 let, 3. třída ZŠ a MŠ Jarošov

Byla jednou jedna rodina Židů. A ti Židé se chodili modlit do synagogy. V té rodině byla maminka Radka, tatínek Tomáš a dvě dcery. Starší Helenka, mladší Zuzanka. Helenka měla osm let, Zuzanka čtyři roky.

Jednou nastala 2. světová válka. Němci vypálili synagogu. Ale to nebylo ze všeho to nejhorší. Nejhorší na tom bylo, že oddělili maminku, Helenku a Zuzanku od tatínka. Tatínka zavezli někam pryč, nikdo nevěděl kam. Maminku a děti odvěkli do koncentračního tábora. Němci se ptali, kolik je holčičkám roků. Holčičky ale nerozuměly jejich řeči, tak za ně odpověděla maminka. Němci rozkázali, ať se jdou osprchovat do speciální sprchy. A tak šly. Najednou se začal ve sprchách šířit divný vzduch. Helenka stoupla na kachličku, která se pohnula. Potom kachel odklopila. Uviděla tajnou chodbu, a protože by je ten vzduch udusil, tak do ní vešla a za ní maminka a Zuzanka. Vzduch už byl normální. Jenom slyšely, jak nad nimi umírají lidé z udušení. Helenka zapálila svíčku, aby viděly na podzemní cestu. Šly rovnou za nosem, než vyšly z díry těsně vedle velkého lesa. Vešly do lesa a tam zahlédly opuštěnou chatrč. Ubytovaly se v ní. Blízko byla studánka, také hodně lesních plodů, takže to bylo dobré místo na přespaní. Když se ráno probudily, napily se ze studánky a uslyšely několik výstřelů. Dívky se lekly a rychle vběhly do příbytku. V chatrči přežily mnoho týdnů. Potom skončila válka a ony se vrátily do rodného města.

Jak Golem pekl chleba

Adam Jakšík, 9 let, 3. třída ZŠ a MŠ Jarošov

V jedné vesnici bylo malé pekařství a v něm pracoval tatínek se synkem. Tatínek se jmenoval Johan a synek Bohdan. Každé ráno museli oba brzo vstávat, aby napekli pečivo pro celou vesnici. Jednoho dne musel tatínek Johan do mlýna pro mouku a Bohdanovi nakázal, aby udržoval v peci oheň. Ale kluk usnul, oheň zhasl a pec vychladla. Když se Bohdan vzbudil a zjistil to, byl velmi nešťastný, protože nedodržel slib, který dal tátovi. Znovu rozdělal oheň v peci. Ale než bude dostatečně vyhřátá, aby se v ní dal péct chleba, těsto z kádě přeteče ven, pomyslel si. Bohdan se rozběhl za rabínem požádat ho o pomoc. Věděl totiž, že v synagoze je ukrytý Golem, který má velkou sílu. Rabín Bohdana vyslechl, zavedl ho do synagogy a půjčil mu šém, který slouží k obživnutí Golema. Bohdan ho obživil a odvedl si Golema do pekařství. Golem měl do červena rozpálené oči, kterými se upřeně díval do pece. Svou silou pec rozehrál tak, že Bohdan mohl upéct chleba a tatínek neměl důvod se na něho zlobit.

Dráček a autobusové nádraží

Bára Škrabalová, 9 let, 3. třída ZŠ Zlechov

Dráček si letěl, nudil se. Potkal dvě kachny, které si hrály na kolotoči, ale protože byl moc velký, nechtěl si s káčátky hrát. Potkával při letu různá zvířátka, ale všichni byli na něj moc malí, tak si letěl dál, až uviděl autobusové nádraží. Tam se mu velmi líbilo, ale když vyčerpал všechny hry, zase nevěděl, co si počne, když nemá žádného kamaráda na hraní. Nakonec se rozhodl a řekl: „Radši půjdu i za menšími zvířátky a navrhnou, ať si jdou hrát na to podivné místo – autobusové nádraží. Přišel k nim a řekl: „Teď mne budete poslouchat a půjdeme si hrát na autobusové nádraží.“ V půlce cesty zjistil, že letí ale zase sám. A tak byl z toho zase moc smutný. Všimla si ho sova, ale drak se s ní nechtěl bavit a přemýšlel, co má dělat. Jak tak usilovně přemýšlel, nevěděl si, že proti němu letí pták a pak se stalo to hrozné neštěstí! Oni se srazili. A dráček vykřikl: „Nemůžeš dávat pozor!“ Ten pták vykřikl smutně: „Já za nic nemůžu. A uletěl pryč.“ Až po několika hodinách si dráček uvědomil, že to mohl být prima kamarád. A zase byl smutný. No a zase přišel na to, že kamarádství je někdy vážně důležité a zjistil, že nemá žádné kamarády. Je to smutný příběh, že? Ale my ještě nekončíme, tak poslouchejte dál. Dráček zase uletěl a znovu uviděl autobusové nádraží. Tam si chtěl hrát, ale vzpomněl si, že nemá nikoho k sobě. A znovu se nudil. Až uviděl dalšího draka, tak si s ním chtěl hrát. Tak mu pak šel vstříc, ale ten drak na něho křičel: „Jdi pryč, já nechci nikoho ani vidět.“ Dráček se zarazil. Ale po několika hodinách se ukázalo, že si ten drak uvědomil, že se ke všem choval škaredě. Teď si už hraje se všemi zvířátky a nejvíce s osamělým dráčkem, kterého poznal na autobusovém nádraží.

Eliška Weiserová, 8. tř.

2. kategorie : 4.-5. třídy

Židé

Lucie Vaňová, 10 let, 5. třída ZŠ Velehrad

Andělé, andělé
z nebe se dívali,
jak dole Židé
překrásně zpívali.

Zpívali, zpívali
po celém světě,
zpěvy se vinuly
i po našem městě.

V našem městě
lidé je hledají.
Židé v cestě
květiny sbírají.

Židé prošli
velikou bránou,
potom se lekli
hrozivou ránou.

K zemi se zhroutila
veliká brána,
bylo to znamení
od Pána.

Měli však štěstí,
radostně jásali,
nic se jim nestalo,
tak si zas zpívali.

Adam a Eva

Kristýna Hollá, 11 let, 5. třída ZŠ Velehrad

Adam a Eva bydleli
v zahradě Eden,
kde se procházeli
a povídali si s Bohem.

Zhřešili však velice,
ochutnali to ovoce.
Ovoce ze stromu poznání,
proto z ráje byli vyhnáni.

Anděl tam stál na stráž
a ten meč měl v podpaží.
Adam a Eva teď pracují
a život si zkracují.

Venda Macháčková, 6. tř.

Annin osudný den

Nella Andryšková, 9 let, 4. třída ZŠ T.G. Masaryka Uherské Hradiště

Krvelační duchové s puškami odění do vojenských uniforem německé armády Annu, která mě vystrašeně svírala v rukou, honili a stříleli po nás. Bylo jich asi deset, nevěřily jsme, že přežijeme. Alespoň tedy já ne. Nebezpečně Annu chytli. Křečovitě mě držela v rukou, zaryvala nehty do látky mých šatů. Křičela, škubala sebou, volala všechna jména, která kdy slyšela. Ale kolem byla jen pouhopouhá pustina. Jediný z lidských hlasů, který jsme mohli zaslechnout, byla její slabá a zoufalá ozvěna.

Ach, procitla jsem. Oči jsem měla i přes noc otevřené. Jsem přece panenka, ne?! Podívala jsem se na Annu, naše vyděšené pohledy se střetly. Z jejího vystrašeného výrazu jsem poznala, že měla podobný sen jako já. Teď se nám takové sny zdávaly skoro každou noc.

Anna nedbale odhrnula peřinu, vyskočila z postele, popadla mě do obou rukou a šla ke skříni. Otevřela dveře celkem malé skříně, do které se toho však dost vešlo. Přemýšlela, co si obleče, a přitom mě pořád svírala v rukou.

Vybrala si hezké šaty s dlouhým rukávem a splývavou sukní. Šaty měly barvu v odstínech světle, přímo limetkově zelené a jemně tyrkysové. V pase byly svázané limetkově zelenou mašlí a ve stejném odstínu byla stuha i na koncích rukávů, jen o něco tenčí. Mašle byla přišitá i na koncích středně úzké sukně. Opatrně vytáhla šaty ze skříně a ještě opatrněji je sundala z dřevěného věšáku. Vysvlékla si oblečení na spaní a oblékla šaty. Ještě narovнала žlutou hvězdu na prsou a měla dojem, že je připravená. Otočila se k posteli, položila mě na ni a pak se obrátila zpět k šatníku. Ramínko vrátila na jeho místo, zabouchla za ním dvířka skříně, popadla mě a uháněla na snidani. Pospíchala, věděla, že zaspala. Ještě si stihla procísnout vlasy hřebíčkem.

Vrazila do dveří kuchyně, všichni už seděli u stolu, ještě však s jedním neznámým člověkem. Byl elegantně oblečen, černé sako měl přehozené přes sněhově bílou košili, na košili lesklou vestu zapnutou na knoflíček, pod límečkem košile měl černého pracně uvázaného motýlka. Anna si dále všimla černých širokých kalhot a naleštěných bot se složitým šněrováním.

Letmo na ni pohlédl a poté se obrátil na její maminku a promluvil. Hovořil jakýmisi mně a myslím i Anně neznámými slovy.

Vyslovil něco jako: „Is this a girl?“

„S“ neznělo jako české: „S,“ ale jako by ho vyslovil zároveň se: „Z.“ Při posledním slově se Anně zdálo, jako by řekl a zároveň neřekl: „I.“ Bylo to matoucí a zamotané. K našemu údivu matka odpověděla stejným jazykem. Sice jenom krátce a šlo poznat její český přízvuk.

Rekla něco jako: „Yes, this is.“ „E“ protáhla a přitom se na Annu podívala a kývla, což bylo znamení, aby slušně pozdravila a sedla si ke stolu. Přesně to udělala. Po pozdravu se na něj mile usmála a on jí úsměv oplatil. Jeho oči se smály, i když mluvil. Měl je světlé, zelenomodré. Barva jeho vlasů byla naprosto všední, jako u většiny mužů, hnědá.

Když se Anna usadila ke stolu, položila si mě na klín, takže jsem nemohla celou situaci sledovat, ale vše jen poslouchat. Záhadné dorozumívání pokračovalo. Postupně se do rozhovoru zapojil i Annin tatínek. Anna poslušně jedla, ale se zájmem poslouchala rozhovor, který vedli její rodiče a ten záhadný muž.

Cizinec několikrát ve větách řekl slovo, které znělo: „Train.“ Řekl ho, jako by se na to slovo nenadechl. Občas musel některé věty pomalu a srozumitelně opakovat, protože rodiče rozuměli významu pouze některých slov. Po zakončení rozhovoru se tatínek zvedl ze židle, což znamenalo, že mají povstat všichni. Jak se tak stalo, požádal o klid, i když v místnosti už bylo ticho jako v hrobě.

„Jsem velice poctěn,“ promluvil vproseně a nahlas, „že Vám mohu představit tohoto váženého pána, Nicolase Wintona.“ Dokončil svůj vznesl a ukázal na muže stojícího vedle něj. Pohlédl po třech svých dětech a řekl, aby se mu představily a podaly mu ruce. Poté neznámý, vlastně teď už známý, odešel.

Po jeho odchodu začal otec hlasitě a radostně vykřikovat: „Zachrání nás, zachrání nás!“

„Co se děje?“ ozvala se Anna rozpačitě. Dlouhé vlasy jí padaly přes ramena, v obličeji se jí usadil podezřívavý výraz. Překrásné oči jí jiskřily zvědavostí, ale i obavami.

„No,“ zarazil se Annin otec. „Nás“ nervózně si skousl spodní ret, „není správné slovo.“ „Však to se dozvíš,“ dodal rychle. Otočil se a utíkal do vedlejšího pokoje. Po chvíli ještě vystrčil hlavu ze dveří a vykřikl: „Jenom si zabalte věci!“ Těžkopádně za ním zapadly dveře.

Anna se s nechápavým výrazem otočila na svého staršího bratra.

„Pak ti to řeknu,“ pověděl s mírným, ale smutným výrazem Jirka. Bylo mu dvacet let. Promluvil i k Anninu mladšímu bratrovi. Společně utíkali do pokoje. Anna vytáhla malý vak světélouce modré barvy jako nebesa za pravého poledne ve slunný den. Brala to nejdůležitější a házela to do vaku. Poznala jsem, že něco na výrazu jejich rodičů i staršího bratra ji znepokojilo. Myslím, že ani ona sama však nevěděla, co to bylo. Když měly děti sbaleno, natáhly se na postel a snažily se odpočívat. Bylo však vidět, že se jim moc nedaří uklidnit se, napětí bylo cítit všude kolem. Všimla jsem si, že Jirka si věci nesbalil.

Pojednou Anna vstala a položila otázku, která se všem honila hlavou, ale nikdo neměl odvahu zeptat se nahlas: „Co jsi nám to chtěl, Jirko, říci?“

„Jak bych to řekl?“ uvažoval Jiří nahlas. „Půjdeme na nádraží, vy odjedete vlakem plným dětí a my...“ větu nedokončil. Po chvíli sotva slyšitelně dodal: „Nevím, co bude s námi.“ Uprostřed věty se mu hlas zlomil.

Anna se otřeseně zhroutila zpět na lůžko. „To ne,“ vzlykala. Její hlas byl zkroucený bolestí. „Proč? Nic jsem neudělala! To nedovolím!“

„Ale musíš,“ řekl Jirka už pevným hlasem. Výraz v jeho obličeji byl tvrdý, ale oči jej zrazovaly.

V tu chvíli se dveře opatrně otevřely a do místnosti vešla maminka. „Pojďte za mnou,“ řekla se skloněnou hlavou. Všichni poslušně vstali a následovali ji ze dveří.

Na nádraží byl zmatek. Rodiče dovedli děti až k vlaku a řekli, že dál musí jít samy. Maminčiny mandlové oči byly zalily slzami, tatínek si nenápadně utíral nos do rukávu.

Anna už ten nával lítosti a utrpení nevydržela. Rozplakala se. Držela mě v ruce a já jsem si připadla úplně špatně. I když mě Anna vlastnila dlouho a její rodiče mi nepřirostli natolik k srdci, neubránila jsem se tomu, abych nyní nelitovala toho, že jsem je více nepoznala. Připadalo mi to jako osobní niterný okamžik, i když na nádraží plném lidí.

A pak jsem se vcítila do Anniny role. Ta bolest, to zoufalství mě zasáhlo tak těžce, že jsem málem ztratila vědomí. Cítila jsem díru v hrudi a její okraje, jako by mi někdo rval orgány z těla, jako by mě opouštěl někdo, koho jsem znala tisíce let a milovala ho. V porovnání s tím, že mě opouštěl nejlepší přítel, to bylo něco fatálního. Ztráta přátelství vedle tohoto byla jako zrnko prachu proti zemi. Jen pohled na ně, kteří tu měli zůstat, mě stál tolik bolesti, jen zvuk jejich hlasů, které jsem doposud denně slyšela, byl srdcervoucí. Ten okamžik byl prozatím tím nejhorším v mém životě. Pocítit na pár vteřin bolest, kterou ona bude snášet hodiny, dny, měsíce i roky. Ta bolest, která se nedá skoro vydržet. Bylo to strašné.

Anna klopytala, padala na zem, jak ji mladší i starší bratři táhli do vagonu. Bojovala. Chtěla bojovat do posledního dechu. Kopala, křičela jejich jména. A pak ji někdo omylem praštil do hlavy a ona zvadla. Stala se zase tou na oko nejkřehčí a nejcitlivější dívkou. Odesli ji do kupé a starší bratr potom zmizel.

Asi po patnácti minutách se probrala. Vlak však už vyjel ze stanice. Propukla v opětovný ohlušující pláč.

„Ne,“ ztišila se a rozhodla se trpět potichu. Myslím, že to byl pro ni hrozný zážitek, nikdy na něj nezapomenu. Tiskla si mě ke tváři. Po chvíli otevřela od pláče rudé oči a začala si se mnou povídat.

„Bylo to hrozné,“ řekla. „Je to hrozné,“ dodala zarmouceně. „Pořád se mi budou v nočních můrách objevovat jejich tváře zkroucené žalem. Proč to udělali? Mám je ráda a myslela jsem, že oni mě také!“...

...Až za mnoho let Anna pochopila, že ji poslali pryč právě proto, že ji měli moc rádi. Jejich smůla spočívala v tom, že žili ve špatné době. Anna nikoho z nich již nikdy nespátřila.

Pohádka o napraveném Židovi

Dominik Ptáček, 10 let, 4. třída ZŠ U Pálenice Kunovice

Kdysi dávno žili v jedné malé vesničce daleko odsud dva Židé. Felix byl skromný a naprosto oddaný Bohu a své víře, Egon své víře příliš věrný nebyl a ještě navíc byl velmi lakomý a stále nespokojený. Felixovi Bůh proto nadělal radostný život, Egonovi však nemohl dopřát nic víc než nudu. Jednou v noci se Felixovi Bůh zjevil a sdělil mu, že v hoře, která se nachází hodně daleko od jeho domova, je ukrytý poklad. A že on, protože je dobrý člověk a snaží se pomáhat i druhým, si tento poklad zaslouží ze všech lidí na světě nejvíce. Řekl mu: „Poklad je sice daleko, ale ty ho najdeš snadno. Stačí sledovat na obloze tu nejjasnější hvězdu, podle které ti budu dávat znamení. Tuto hvězdu uvidíš ve dne i v noci pouze ty. A pokud bude zářit, tak budeš vědět, že jdeš určitě tím správným směrem.“ Když se Felix ráno probudil, tak neváhal, sbalil si pár věcí a okamžitě se vydal na cestu. Egon si všiml, že Felix odchází a hned se ho začal vyptávat. Felix mu tedy pověděl o tom, co se mu v noci přihodilo. V tu chvíli si Egon pomyslel: „Když ho budu tajně pronásledovat, můžu nějakou lží získat poklad sám pro sebe a budu mít až do konce života vystaráno.“ Nakonec se však rozhodl jinak a hned Felixovi navrhl: „Co kdybych se k tobě přidal, ať jsme na to putování dva? Ve dvou nám to všechno půjde lépe.“ A protože byl Felix hodný a důvěřivý, souhlasil. Vydali se tedy na cestu společně a Felix začal sledovat na obloze hvězdu, která celou dobu jasně zářila. Tak věděl, že jdou správným směrem. Nejprve narazili na hustý les, kterým bylo potřeba projít. Tak šli a šli, až uslyšeli tenký hlásek. Rozhlédli se a uviděli skřítka Lesníčka. Ten jim řekl: „Pojďte si se mnou zahrát na honěnou. Když mě chytíte, dostanete ode mně košík plný jablечných buchet.“ Oba přikývli. Egon totiž dostal na buchy velkou chuť. Felixovi to přišlo zase zábavné a chtěl si užít hlavně trochu legrace. Nejdříve nemohli skřítku vůbec dohonit, ale pak se na něj domluvili a chytnout se jim ho přece jenom podařilo. Ten jim hned dal slíbenou odměnu. Šli dál a za chvíli nastala noc. Povečeřeli skřítkovy buchty a uložili se pod širým nebem ke spánku. Druhý den ráno se Egonovi vůbec nechtělo vstávat. Až poté, co ho Felix nějakou dobu přemlouval, konečně vstal a vyrazili na další cestu. Felix neustále sledoval zářící hvězdu. Tak putovali několik dnů a nocí, přespávali všude možně, až nakonec dorazili k hoře, kde měl být ukrytý poklad. Bůh je mezitím oba celou dobu sledoval a na rozdíl od Felixe samozřejmě prohlédl Egonovy myšlenky. Dobře poznal, že chce poklad jenom sám pro sebe. Rozhodl se, že mu to nedaruje a nahoře na něj nastraží nějakou léčku. Felix s Egonem začali šplhat nahoru. Čekalo je ještě hodně námahy, což se Egonovi příliš nelíbilo, ale jeho chamtivost ho neustále hnala dál. Bůh se snažil Egonovi cestu znepříjemnit tím, že se mu pod rukama drolila hlína a kameny. Dobře věděl, že Egon si poklad vůbec nezaslouží. Až konečně oba dorazili na vrchol, začali poklad hledat. Hvězda byla velmi jasná, tak Felix věděl, že jsou určitě na správném místě. Felixe najednou napadlo, že poklad bude nejspíše zakopaný. Vrchol nebyl široký, tak zkusil hrbat rukama přesně uprostřed. Po chvíli narazil na malou zlatou sochu. Felix byl z nálezu nadšený, ale Egonovi, který až dosud Felixe pouze pozoroval, se to zdálo být málo. Neřekl sice nic, ale ve skutečnosti byl velmi zklamaný, že se takovou dlouhou dobu plahočil pro tak malou odměnu a konečně pochopil, že si poklad přivlastnit nemůže. Když se potom po dalším několikadenním putování vrátili zpět do vesnice, tak už Egon neměl vůbec zájem prát se s Felixem o takovou malou sochu. Felix však trval na tom, že sochu prodají a každý z nich si nechá půlku peněz. Egon tedy na Felixovo naléhání přistoupil. Začal být více věrný Bohu a své víře, přestal se tolik honit za bohatstvím a jeho život se postupně stal radostným jako ten Felixův.

Zadání školní práce - dokončení příběhu o Golemovi

Vojtěch Orság, 4. třída ZŠ U Pálenice Kunovice

Za vlády Rudolfa II., císaře římského a krále českého, žil v Praze v židovském ghettu rabi Yehudah ben Bezalel Löw, který byl velmi vzdělaný a zkušený muž. Ovládal nejen Talmud a Kabbalu, ale také matematiku a astronomii. Odhalil tak některá tajemství přírody, díky nimž byl schopen provádět věci, o nichž lidé věřili, že souvisejí s jeho magickou silou. Rabi Löw vytvořil z hlíny svého sluhu - Golema. Jeho tělo prý bylo uhněteno z vltavské hlíny ve čtyři hodiny ráno 20. adaru 5340 židovského letopočtu, tedy v březnu 1580, a rabín Löw ho měl oživit pomocí nevyslovitelného Božího jména, hebrejsky Šem, vloženého na pergamenovém lístku do golenových úst.

Hned jak Golem ožil, pomáhal rabimu Löwovi. Vařil, nosil vodu ze studny a když byl na dříví v lese, ztratil se. Rabi Löw ho hledal všude možné, ale nikde ho nenašel. Pak ho našel chamtivý sedlák, který ho chtěl využít k tomu, aby ukradl královské klenoty a všechno svedl na rabiho. Všechno to viděl jeden malý kluk, který to běžel říct rabimu. Rabi a ten kluk běželi za sedlákem, ale ten stihl Golema schovat a rabimu řekl, že nic neví.

Ještě té noci poslal sedlák Golema na hrad, aby ukradl klenoty. Golem prorazil jednu z hradeb a šel rovnou ke královské pokladnici. Sedlák seděl Golemovi na rameně a říkal mu, co má dělat. Když došel Golem až ke královské pokladnici, vytáhl sedlák několik pytlů na mouku a naplnil je zlatem. Pak se dali s Golemem na útěk. V jednom pytli byla ale díra a z ní se sypalo zlato. Golem a sedlák utíkali, když vtom se objevil rabi a nasypal Golemovi pod nohy olovené kuličky. Golem spadl na zem. Rabi mu vytáhl šem, sedláka chytily vojáci a rabi vzal Golema domů.

Žid a socha z bláta

Terezie Sukupová, 10 let, 4. třída ZŠ U Pálenice Kunovice

V Uherském Ostrohu žili dva bratři-židé. Jeden byl boháč, druhý chudák. Chudý žid často prosil bohatého bratra, aby mu nějak pomohl k slušnému živobytí. Boháč však chudasa vždy vyhnal a proto si chudás umínil, že se bratrova bohatství zmocní násilím... Vyzěbral si nějaké šatstvo a poskládal si vojsko. Chudás řekl: „Jdeme do boje!“ Ale boháč to věděl a tak si sestrojil taky vojsko. Boháč řekl: „Jdeme do boje!“ A začali bojovat. Bojovali čtyři roky, ale pak boháč rozhodl a zároveň řekl: „S právem ukončuji tuto čtyřletou válku a nařizuji, aby se už nikdy v této obci nebojovalo!!!“ A jak to dořekl, vojáci se rozprchli a chudák střelil boháče. Aby nikdo neviděl jeho mrtvé tělo, hodil ho do studny a tam ho už nikdy nikdo nenašel.

O pár let později ho jeden žid našel a vytáhl ho ze studny ven. Jakmile ho vytáhl, dostal nápad. Ale první se šel raději poradit do synagogy za rabínem. Chtěl se poradit o tom, jestli má nebo nemá u studny, ze které ho vytáhl, postavit jeho sochu. Rabín se zadumal a po deseti minutách řekl: „To je velmi dobrý nápad, ale kde seženeš takový velký kus ledu nebo kamene?“ Žid řekl: „Už to vím!!! Uplácám ho z bláta a vody...“ Zdvouřile poděkoval rabínovi a odešel ze synagogy. Běžel ke studni, donesl si hromadu bláta a kbelík vody a začal stavět. Ale nebylo to tak jednoduché, jak si myslel, bylo to mnohem těžší, protože uplácet něco z bláta a vody, to není jen tak!!! Dá to několik hodin práce. Po celém dnu to konečně dostavěl. Ale nemohl být bez očí, nosu, uší, pusy a vlasů. A hlavně! Nesměl být nahatý!!!... ale přece jenom je z bláta, uvažoval... když ho obleče, hned to bude špinavé. Tak ho radši neoblékal, ale udělal mu oči z knoflíků, nos z listu, pusy z ohlého klacíku a vlasy ze slámy. Jakmile byl hotový, šel žid domů. A od té doby láká socha davy turistů.

Stvoření světa

Tereza Šimčíková, 12 let, 7. třída ZŠ a MŠ J.A. Komenského Nivnice

Když Bůh jednou stvořil svět,
neměl to hotové hned.
Andílky pomocníčky si vytvořil,
aby mu pomohli, je poprosil.

Bez vzduchu by nic nebylo,
pak vodou bylo všechno pokryto.
Najednou pevnina se z moře vynořila,
a na ní krásná květina se rozvoněla.

Stromy, keře, rostliny Bůh vytvořil
a na ně květy a plody zavěsil.
Ty vůně tak krásné byly,
že včelky se hned napojily.

Zvířat vytvořil velkou rodinu,
kde myška i slon žijí pospolu.
Nakonec Adama a Evu stvořil,
aby spolu žili ve víře, jim uložil.
Svět a vše kolem za šest dní vzniklo
a víme, že se to Bohu vydařilo.
Žijeme si na naší krásné Zemi
a vnímáme tu krásu kolem ní.

Židé

Viktor Kup, 13 let, 7. třída ZŠ Staré Město

Židé žijí ve své zemi
tradicemi svázáni.
Košér jídlo v kuchyni
a mezuzá v předsíni.

Židé, to jsou obchodníci,
oklamat je není lehké.
Když si něco umanou,
tak to taky dostanou!

Židé mají Mojžíše
a křesťané Ježíše.
Židé mají chanuku,
my vánoční pohodu.

Adéla Andrýsková, 22 let

Nikiho vlak

Barbora Rokytová, 7. třída ZŠ Staré Město

Už je mi sice 82 let a už jsem toho spoutu zapoměla, ale přece si ještě pamatuju svoje poslední loučení s maminkou. Bylo pondělí, jestli si dobře vzpomínám, a trochu mrholilo, ale na přeplněném pražském nádraží to ani nešlo poznat. S maminkou jsem na nádraží přišla kolem druhé hodiny a na nástupišti to bylo jak na bleším trhu. Chvilí jsme s maminkou stály na jednom místě, potom se ke mně naklonila a řekla: „Zůstaň tu a hlídej kufr, něco musím zařídit, hned se vrátím.“ Lehce mě políbila na tvář a hbitě se začala prodírat davem. Já jsem si sedla na kufr a pozorovala lidi. Něco však bylo zvláštní. Na nástupišti byly skoro samé děti. Velké, malé, miminka i děti v pubertálním věku. Dospělých tam byla jen hrstka. Vlakem jsem jela už několikrát a vím, že na nástupišti je vždycky více dospělých. V ten den tomu však bylo jinak. Asi po dvaceti minutách se maminka vrátila zpátky a držela v ruce nějakou cedulku s čísly. Chtěla jsem se jí zeptat, co je to za cedulku, ale než jsem stčila něco říct, maminka mi dychtivě řekla: „Tuhle cedulku nesmíš ztratit, bez ní tě do vlaku nepustí,“ a připnula mi cedulku na kabát. Potom vzala kufr a mě za ruku a snažila se prodrat mezi lidmi k obrovské parní lokomotivě. Když jsme se dostaly k lokomotivě, zeptala jsem se maminky, proč je na nástupišti tolik dětí. Maminka mi však neodpověděla. Možná proto, že byl na nástupišti veliký hluk nebo také neznala odpověď. Najednou si maminka klekla, aby mi viděla do očí a řekla mi něco, co nikdy nezapomenu: „Alžbětko, tedka pojedíš na nějaký čas k tetě do Anglie, jmenuje se Clarie Smithová. V cizině se naučíš spoustu jazyků a získáš spoustu zkušeností.“ Řekla to tak rychle a ve zmatku. Chvilí mi trvalo, než jsem si uvědomila, co vlastně řekla. „A pojedíš se mnou?“ zeptala jsem se a doufala, že řekne ano. „Bohužel nepojedu, Bětuško, ale budu na tebe myslet,“ řekla se slzami v očích. „A navštívíš mě?“ zeptala jsem se zoufale. Nikdy jsem bez maminky nikde tak dlouho nebyla, bez ní to nezvládnou. „Asi taky ne,“ řekla a slzy se jí roztekly po tvářích, „ale pokusím se!“ Rozplakala jsem se taky. Maminka mě objala a zašeptala mi do ouška: „Mám tě moc ráda, Bětuško, jsi statečná holka, zvládneš to!“ dojatě mi pověděla a dala mi polibek na tvář. „Já tě mám taky ráda,“ a opětovala jsem polibek. Náhle nastal na nástupišti obrovský zmatek. Všechny děti začaly nastupovat do vlaku a já musela taky. Rychle jsem vběhla do kupé a vystrčila hlavu z okénka, abych viděla mámu a znovu se rozplakala. Vlak se začal rozjíždět a maminka se vzdalovala stále dál a dál, až nakonec zmizela úplně. V Londýně mě teta Clarie vychovala jako vlastní a až od ní jsem se dozvěděla, že maminku už nikdy nevidím. V Anglii jsem žila do svých dvaceti let a pak se vrátila do rodné země a zde založila rodinu.

Timhle příběhem moc děkuji muži jménem Nicholas Winton, děkuji za šanci žít.

Ing. Lubica Máziková, 48 let

Můj příběh

Jiří Stupřánek, 13 let, 7. třída ZŠ Polešovice

V tomto příběhu vám budu popisovat svůj příběh, který se odehrává roku 1939. Mé jméno je Honza, je mi třináct let a bydlím v Praze. Mám dva sourozence: mladší sestru Annu, které je deset a mladšího brácha Františka, kterému nedávno bylo pět. Má maminka se jmenuje Marie a táta se jmenuje Josef. Jsme židovská rodina a nemáme to zrovna moc lehké. Ostatní děti se s námi moc nekomarádí, ale našťástí známe mnoho dalších židovských rodin, kde máme svoje kamarády. Dost mi vadilo, že se nám kamarádí smějí kvůli náboženství, které vyznáváme. Jednoho dne odpoledne byla v rozhlase divná zpráva. Židé prý mají nosit hvězdy připnuté na oblečení. Měli jsme z toho špatný pocit, nikdo však nevěděl, co to má znamenat. Můj táta si šel stěžovat na obecní úřad, tam mu však řekli, že pouze poslouchají rozkazy a víc nic. Moc jsem tomu nerozuměl, ale nakonec jsem se s tím smířil a hvězdu jsem si připínal vždy, když jsem šel ven. O týden později jsme chtěli jít do kina, avšak na dveřích stála cedule: Židům vstup zakázán. Nakonec jsme chtěli jít do knihovny, avšak tam jsme také nemohli. Podle mě to bylo blbé zakazovat židům tolik věcí. Jsme přece úplně obyčejní lidé jako ostatní? Po dalším týdnu se z rozhlasu roznesla zpráva, že židé mají zákaz chození ven za tmy. Jednoho dne u večere k nám přiběhl strýc a říkal, že máme okamžitě opustit Česko a zaplatit si letadlo do Anglie nebo Ameriky. Vykládal, že s židy to vypadá velmi špatně. Moji rodiče to však neviděli jako dobrý nápad. Můj táta říkal, že Česká republika je našim domovem a že ho neopustí. V tomto jsem dal tátovi za pravdu. Co by se nám mohlo stát, když se budeme držet pravidel? Avšak o měsíc později k nám přišel německý voják, který po nás chtěl, abychom se vystěhovali a šli s ním do tělocvičny v naší škole. Přišlo mně to velice divné, že táta s mámou nic nedělají a poslouchají toho vojáka na prahu bytu. Rodiče asi věděli mnohem víc než já a moji sourozenci. Můj bratr celou cestu brečel, ale maminka ho utěšovala, že se za chvíli vrátíme. V tělocvičně jsme viděli mnoho židovských rodin, jak ty známé, tak i ty, co jsme nikdy neviděli. Každému na krk dali cedulky s odjezdy vlaku. „Cože,“ vykřikl jsem, „moji rodiče mají úplně jiný lístek než já a moji sourozenci?“ Ptal jsem se jednoho německého vojáka, jestli neudělali nějakou chybu, anebo přehodili cedulky. Ten však dělal, že mi nerozumí a ani neotočil hlavu. Šli jsme společně na nádraží, kde jsme měli čekat na naše vlaky. Celou dobu jsem si myslel, že ty cedulky máme jen tak, a že to nejsou vlaky, ale úplně něco jiného. Když jsme však došli na nádraží, stály tam dva vlaky. Oba měly dlouhé vagony, ale v žádném nebyla okna, jen železné mříže. Když však začali lidi strkat do vlaků, z očí mi vyhrkly slzy. Moje rodiče odváděli úplně do jiného vlaku než mě a moje sourozence. Moje máma na mě křičela, abych se postaral o sestřičku a bratříčka. Já jsem ji však ignoroval a běžel jsem za nimi. Vtom mě jeden voják popadl za svetr a odhodil mě zpět. Když jsem se ohlédl, moji rodiče už nastupovali do vlaku. Ale co to? Bratr a sestra nebyli tam, kde měli být. Začal jsem panikařit a nevěděl jsem, kde je mám hledat. A vtom jsem je uviděl, jak sedí ve vlaku a mávají na mě a brečí. Rozběhl jsem se za nimi a přes ohromný dav lidí jsem se vecpal do vagonu a začal jsem je utěšovat. Měli plno otázek, avšak na žádnou jsem neznal odpověď. Jeli jsme hodně dlouho a měli jsme velký hlad. Jeli jsme celý den. Okna byla zadělána prkny. Takže jsme vůbec nic neviděli. Všude byl strašný hluk. Ve vagonu byly jen děti. Žádní dospělí. Všichni dospělí jeli vedlejším vlakem. Když se však otevřely dveře, myslel jsem, že uvidím spoustu vojáků se zbraněmi, ale místo toho jsem viděl spoustu rodin, které jsem neznal. Začali nás z vlaků vyzvedávat a rozdělávali si nás. Mě a mé sourozence si vzala nějaká stará paní a odvedla nás do svého bytu. Potom jsem se dozvěděl, že jsem v Londýně a že nám tu někdo zařídil nové domovy. Někdo nás zachránil, avšak nad touto otázkou jsem moc neuvažoval. Myslel jsem spíš na rodiče. Po skončení války jsem se dostal zpátky do Česka. Hledal jsem své rodiče, avšak místo nich jsem našel jen svého strýce s tetou, kteří tvrdili, že moji rodiče zahynuli v koncentračním táboře v Polsku. Když jsem dospěl, přestěhoval jsem se i se sourozenci zpátky do Česka, kde žiji dodnes.

Dřevěný koník

Darina Důbravová, 12 let, 6. třída ZŠ U Pálenice Kunovice

U babičky na půdě jsem našla dřevěnou hračku - koníka. Když jsem se babičky ptala, jestli jí nepatří, řekla mi, že si na něho nepamatuje. Šla jsem za dědou. Napřed se na mě díval, jako bych držela cihlu zlata, ale potom mně s velkým překvapením odpověděl, že ta hračka patřila jeho dědečkovi. Vypτάvala jsem se a on mi začal vyprávět ...

„Když jsem byl starý asi jako ty, měl jsem se starším bratrem Kamilem na půdě takovou skrýš. Říkali jsme jí bunkr. Půda byla rozdělená na dvě části, ale my jsme si hrávali jen v jedné z nich. Jednou jsem se vydal do druhé části na průzkum, jestli tam nenajdu něco zajímavého. Všude poletovalo moc prachu a leželo tam jen harampádí. V rohu ale stály staré skříně. S obavami jsem je otevřel a v jedné z nich, hned v první polici, ležel krásný dřevěný koník. Hrozně moc jsem se radoval, že jsem vůbec něco našel. V těch ostatních skříních už jsem nenašel nic. Utíkal jsem se pochlubit bratrovi, ale on bez zájmu odpověděl: „Nic to není, nějaká stará hračka na půdě.“ A zasmál se.

Šel jsem tedy za naším tatínkem. Ten měl velkou radost a řekl mi: „Můj tatínek, tvůj dědeček, hledal tohohle koníka celou věčnost, protože to byla jeho nejoblíbenější hračka. Dostal tohoto koníka od svého nejlepšího kamaráda během 2. světové války. Jeho kamarád se jmenoval Antonín a se svou rodinou se chystali utéct do zahraničí, protože jim hrozila smrt. Toník za tvým dědečkem přišel a řekl mu: „Zítra odjízdim, proto bych ti chtěl něco darovat, přinesu ti to.“ Dědeček čekal, čekal a čekal. Myslel si, že už utekli, ale asi za tři dny Toník došel a daroval mu krásného dřevěného koníka. Toník byl hrozně smutný - tak ho dědeček ještě nikdy neviděl - a tak se Toníka zeptal, co se děje. On mu s pláčem vykládal, jak jeho rodiče nestihli utéct a nacisti je odvěkli do koncentračního tábora. On teď bude bydlet mimo Československo. O pět let později přišel dědečkovi od Antonína dopis. Od té doby si občas napsali, a tak jejich kamarádství vydrželo až do smrti.“

Dědeček se na chvíli zamyslel a pak pokračoval: „Já jsem se do koníka úplně zbláznil. To se nelíbilo mému o dva roky staršímu bratrovi, protože jsem si hrál jenom s koníkem a ne s ním. Bratr mi koníka bral a schovával, ale já jsem ho vždycky našel. Jednou mi ale Kamil schoval hračku tak, že jsem ji nemohl najít. Rozzlobil jsem se na něho a řekl mu, že už si s ním nikdy nepůjdu do bunkru hrát. A to jsem taky dodržel. Nikdy jsem už do naší skrýše nešel, a tím pádem jsem ani nikdy nenašel svého - a dědečkova - koníka.“ Dědeček se odmlčel ... Chvilí jsem ho pozorovala, a pak jsem tiše odešla z pokoje. Nechala jsem ho o samotě s jeho vzpomínkami.

4. kategorie: 8. - 9. třídy

Důvod žít

Elen Ingerlová, 13 let, 8. třída ZŠ Josefa Bublíka Bánov

Procházím lesem,
tak tmavým, tak živým.
Tady jsem se potkala se svým strážcem,
nebo to byl jen sen?

Ne, to já nevím.
To už tak blázním,
že nepoznám rozdíl
mezi realitou a sněním?

To jsem jen snila,
když běžel po mém boku
a na chvíli jsem se zastavila,
abych se ujistila, že je stále se mnou?

Ach ano, vždy tu pro mne byl,
krásný bílý vlk,
aby mne vždy utěšil
a chránil před tvrdou realitou.

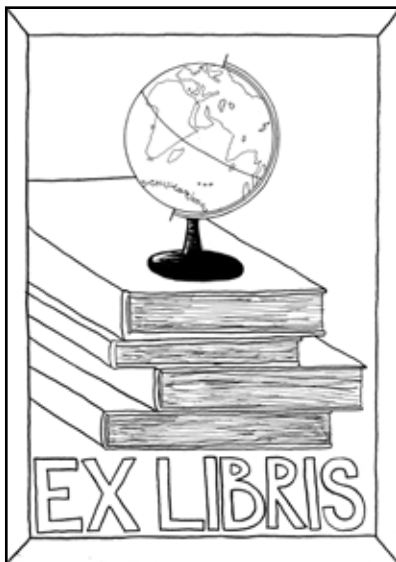
Realitou, která mne teď pomalu ubíjí,
která roztránila všechny mé sny.
Zahubila toho vlka ve mně.
A tak se ptám - byl to sen?

Hrála si se mnou po celou dobu má mysl?
Byl to jen přelud?
Poté však nemá smysl
namlouvat si, že to nebyl jen blud.

Celý můj život žiji v nenávisti a lži,
zákeřnosti a zlomyslnosti,
copak ani jednou nepomyslím,
že život bez smyslu nestojí za to ho žít?

Jistěže ano.
Ale poté pomyslím na ostatní lidi,
kteří mě mají rádi a pomáhají mi,
kteří jsou a budou mou oporou
proti nástrahám tohoto světa.

Stačí, když na tohle pomyslím,
tak vlk ve mně znovu ožije.
Vlije se mi do žil nová energie
a pak mi dojde, že svět je plný krásných věcí,
jako lásky, soudržnosti, ale hlavně naděje.
A za ty stojí žít.

Lucie Skřivánková, 9. tř.

Golemova přání

Jan Gajdošík, 14 let, 8. třída ZŠ UNESCO Uherské Hradiště

Zkamenělé srdce mít,
ale žhnout jako láva v sopce,
já normálním člověkem chtěl bych být,
ale můj pán by neměl svého lovce.

Jaké to je milovat,
ale při tom nikoho nezradit,
má povaha začíná vzdorovat,
s kým se mám o tom poradit?

Lovcem už dále nechci být,
ale z hlíny se maso nestane,
já bych chtěl s ženou žít
a milovat se s ní nedbale.

Jenže já mám srdce z hlíny
a ona ho má z masa,
co vám tu povídám, nejsou žádné šprýmy,
Nikdy nepocítím, jaká je to krása.

Hvězdné utrpení

Šest cípů má,
pro někoho je symbolem ponižujícím,
Žid si ji s těžkým srdcem nandává,
jeho tělo se stalo terčem chodícím.

Její žlutý lesk byl jako maják,
který značí, že jsi jeden z nich,
ale ty nevíš, jaké je to být hlupák,
a čekáš, až tě odstraní ze snů svých.

Kvůli tvé víře tě sebrali
a snaží se tě umlčet,
ačkoliv tví bratři za tebe mluvili,
i tak tě čeká v komoře odpočet.

Tvá duše vylétla z komína ven
a jsi konečně volný,
ale i tak si budeš navždy pamatovat ten den,
kdy jsi ještě byl kluk svobodný.

Ďábelské Bar micva
A je to tu, stává se ze mě muž,
ale k dospělosti mi chybí rituál,
už zahodím hračky, s kterými jsem si hrál
a vezmu do ruky vražedný nůž.

Když rituál skončil,
mé hračky povstaly,
a pak mi ďábelskou korunu dospělosti nandali
a se svým mládím jsem se loučil.

Zlověstným smíchem se mi smáli,
ale má dospělost je táhla do hlubin zapomnění,
nakonec skončili všichni zpopelnění
a oslovovali mě králi.

Valerie Burešová, 9. tř.

Venku

Natálie Výmolová, 13 let, 8. třída ZŠ a MŠ J.A. Komenského Nivnice

S hvězdou na hrudi,
se strachem v duši.
Žiji život judy,
dokud mě srdce buší.
A ať buší ještě dlouho,
ať cítím chladný vánek.
To je mojí tajnou touhou,
pro někoho jako nic,
pro mě jak z pohádek. Můj den se blíží.
Bože, ještě žiji!

Ghetto

Promnu si ruce špinavé od bláta.
Čisté mám jen srdce, to je na duši záplata.
Pracuji bez přestávek, jako stroj v továrně.
Od slunce vrásky, ve stínu hledám klidu,
ale marně.
Jen doušek špinavé vody chrstnou do mé vyprahlé číše.
A k jídlu shnilé plody. Smrt se blíží tiše.
Bože, ale ještě žiji!

Koncentrační tábor

Tak už jsem tady, na tohle jsem čekal.
Ani doušek vody, ke smrti spěchám.
Na tvrdé posteli usínám s pocitem,
že jsme se modlili, ať to tu přežijem.
V břiše mi kručí, hlava mě bolí.
Všechny tu mučí!
Mojžiši milý, ať už to skočí...

...už mě tam vedou
Do místnosti, ze které se nevychází.
Jen s trochou jedu mému životu zamezí.
Bože, už jdu k tobě!

Magdaléna Pořízková, 9. tř.

Štěstí v neštěstí

Martina Žufanová, 15 let, 9. třída ZŠ U Pálenice Kunovice

Jako malá holčička jsem bydlela s maminkou a tatínkem ve velkém domě s krásnou zahradou. Nic mi nescházelo a žila jsem v dostatku. Jak se tehdy říkalo, mí rodiče měli dobré postavení, takže mi mohli dovolit prakticky cokoliv, na co jsem si vzpomněla. Ale nemyslete si, nebyla jsem nějaký rozmazlený spratek z lepší rodiny, jak se nám bohatším dětem říkalo. Snažila jsem se být rozumná, ne zhýčkaná. Rodiče jsem o něco požádala, jen když jsem to opravdu potřebovala. Na nepotřebné nebo méně důležité věci jsem si vzpomněla, jen když jsem slavila narozeniny nebo svátek.

Jednou jsem šla s maminkou po ulici, kde se nacházelo mnoho obchodů. Měly výlohy plné nejrůznějších - pro mnoho dětí lákavých - hraček. Najednou jsem si všimla malého koníka ze dřeva, který se mi hned od první chvíle zalíbil. Poprosila jsem maminku, zda by mi jej mohla koupit k narozeninám. K mému štěstí jsem jej opravdu dostala a hned jsem mu dala jméno Arnold.

Jako dítě jsem žila v blažené nevědomosti a okolní svět mě moc nezajímal. Měla jsem maminku i tatínka, spoustu kamarádek a krásného koníka Arnolda. Ale nic netrvá věčně. Jednoho dne mamince a tatínkovi došel dopis. Úřední. Nejprve si ho přečetla maminka, potom tatínek. Oba vypadali bledě, jako by se jich dotkla smrt. Nechápala jsem, co se děje, a tak jsem se zeptala: „Tati, co bylo v tom dopise?“ Tatínek ke mně přistoupil, chytil mě za ruce a pevným hlasem řekl: „Budeme se muset stěhovat.“ „Stěhovat?“ zopakovala jsem překvapeně. A maminka dodala: „Neboj, jen na pár dní, jako bychom jeli na dovolenou.“ Tím mě uklidnila a já jsem se začínala na výlet těšit. Mé kamarádky také odjízděly na dovolené, takže jsem ve městě zůstala sama. Jediným kamarádem mi byl koníček Arnold.

Maminka mi oznámila, že na výlet pojedeme za týden, tak jsem si dny začala odpočítávat. Připadalo mi, že se čas hrozně vleče, ale přece jenom jsem se dočkala.

Cesta na nádraží nám utekla celkem rychle, až na jednu zastávku - doma jsem si zapomněla zajít na záchod, proto jsme se zastavili v kavárně u pana Sesila. Maminka mě doprovodila a řekla, že na mě počká. Když jsem se vracela do kavárny, už už jsem brala za kliku, když jsem zaslechla útržek maminčina rozhovoru s panem Sesilem: „Paní Hotenbergová, měli byste se skrýt, vy jste přece taková slušná rodina, a navíc v dobrém postavení. Přece nemůžete dopadnout jako ostatní. A když si pomyslím, co se stane s Karolínkou. To, co se mi doneslo, není pro židovské lidi moc příznivé, natož pro ni. Sama jste slyšela pana Kosku, co říkal ve středu o lidech z vlaku.“ „Ani mi to nepřipomínejte. Ale co můžeme dělat. Víte přece, jaké jsou tresty za neuposlechnutí vydaného nařízení. Myslím, že už budeme muset jít. Jdu zkontrolovat Karolínku.“ To už jsem na nic nečekala a sama jsem vyšla ven, abych nevzbudila nějaké podezření. Zbytek cesty na nádraží jsem pak seděla v tichosti a přemýšlela jsem o rozhovoru, který jsem před chvílí slyšela. Nechápala jsem, co se děje, ale došlo mi, že jedeme někam, kde nám chce někdo ublížit.

Dojeli jsme na nádraží a vyložili jsme věci z auta. Každý jsme vzali část zavazadel, a protože maminka měla jednu ruku volnou a já také, chytily jsme se pevně za ruce. Došli jsme na nádraží, kde už stálo mnoho lidí s bílými páskami s hvězdou. Stejně jako my. Stáli tam také vojáci v zelených uniformách, s pistolí za opaskem. Nejspíše hlídali, aby nikdo nemohl uprchnout.

Čekali jsme asi půl hodiny, než jsme uviděli vlak, který přijel. Byla jsem zklamaná, protože vlak nevypadal jako ty krásné vlaky, co jsem znala z knížek, ale spíš jako osm krabic od bot, které navíc hrozně páchly něčím, co jsem neznala.

Dav, který se na nástupišti utvořil, se začal - postrkován vojáky - hrnout k vagonům. Spěchala jsem dopředu, abych nám zajistila dobrá místa, ale vtom mě zezadu někdo popadnul, vyzdvihl mě vzhůru a odcházel se mnou pryč z nádraží. Čekala jsem, že ho vojáci zastaví, ale nestalo se. Sama jsem byla tak ohromená a vystrašená, že jsem nebyla schopná vydat hlásku. Ten člověk mě nesl dlouho, když najednou zastavil, obrátil mě tváří k sobě. Poznala jsem svého strýčka. Zeptala jsem se: „Proč jsi mě odnesl?“

Chci zpátky.“ Ale strýček se jen pousmál a řekl mi: „Vím, jsi ještě malá a nemůžeš to chápat, ale je válka a zlé časy. Tvé rodiče odvezli, protože jsou odborníci na určitý druh práce, který právě potřebují někde jinde. Ty tam s nimi nemůžeš, tak jsem tě dostal do péče já. Jen na několik měsíců, pak se rodiče zase vrátí.“ Já jsem strýčkovi uvěřila a nechala se opít rohlíkem.

Bydlela jsem u něj opravdu pár měsíců, ale měsíce se přehouply v roky. A když mi bylo patnáct, strýček mi řekl celou pravdu. Rodiče zachránit nemohl a já jediná z naší rodiny jsem měla šanci přežít. Mnoho let jsem si nemohla vzpomenout, co se stalo s Arnoldem. Jednoho dne jsem se procházela po nádraží, kde mi strýček zachránil život, a zjevil se mi obraz rozdupaného dřevěného konika. Vzpomněla jsem si, kdy a jak jsem o Arnolda přišla. Bylo to v ten den, kdy mě strýček zachránil. Jak mě zezadu chytil, upustila jsem Arnolda a ten dopadl na zem, kde jej asi rozšlapal hustý dav, který se šinul do vagonů. Celé roky jsem si na hračku nevzpomněla, ale jsem ráda, že se mi vzpomínka vrátila a s ní i můj vnitřní klid.

Je mi sice líto, že už čas nevrátím a Arnolda nezachráním, ale myslím si, že každý člověk a každá věc - tedy i Arnold - má svůj osud. Jeho osudem bylo zpestřit mi mé dětství a být mým přítelem. Mým osudem bylo přežít. Mí rodiče a spousta dalších to štěstí neměla. Jsem ráda, že jsem si tehdy v obchodě Arnolda vybrala. Do konce života budu vzpomínat s láskou na dřevěného koníka, díky kterému jsem se nikdy necítila sama.

Mein Kampf

Magdaléna Vaculová, 13 let, 8. třída ZŠ Josefa Bublíka Bánov

„Věř!“

To bylo poslední slovo, vzkaz té ženy. Vzkaz pro dceru. Pro malou dceru odsouzenou k jisté smrti. Tady nemohla přežít.

A tak jí naposledy pevně objala, vtiskla jí polibek do kučeravých tmavých vlasů a řekla jí jediné poslední slovo: „Věř!“

Zůstala jsem sama. Když jsem prošla branou tábora, sevřel mě stesk. Bylo mi úzko. Trásl mnou odpor a vztek. K jedinému člověku. Zahubil je. Oba.

„Ráchel!“ ozval se za mnou ženský hlas. Otočila jsem se a prudce objala starší ženu, Annu, mně tak blízkou osobu v poslední době.

„Myslela jsem, že...“ nedokázala jsem tu větu dokončit.

„Žiju!“ prohlásila sebejistě a nechala davy lidí valících se pryč od tábora, aby nás odnášely daleko odtud.

Když jsme osaměly, konečně jsem dokázala vyslovit otázku, která mně tak dlouho trápila. „Kam půjdu?“ zeptala jsem se zlomeným hlasem, když jsem si vzpomněla na náš dům hořící v plamenech spolu s celou osadou.

„Domů, kam jinam,“ řekla, a když uviděla můj tázavý výraz, dodala, „ke mně.“

„Zdál se mi hrozný sen,“ řekla jsem Anně místo pozdravu. „Viděla jsem jen holé stěny, omítku, ve které byly vyryté různé nadávky, Davidovy hvězdy, modlitby. Seděla jsem tam v bílé košili a trásla se zimou. A pak jsem pro něj i já vyryla do omítky vzkaz. Maminčin vzkaz. „Věř!““ povyprávěla jsem ustrašeně svůj sen Anně. „Bylo to hrozné...“

„Už na to nemysli,“ odvětila s úsměvem Anna a v jejím obličejí jsem poprvé spatřila vrásky. Najednou se zprudka nadechla, začala dávivě kašlat a na jejích hubených rukou, které si přiložila k ústům, se objevila rudě zbarvená krev.

Od toho rána, kdy jsem volala doktora, uplynulo už několik týdnů. Týdnů plných bolesti a smutku, zvláště pak pro Annu. Doktor potvrdil tuberkulózu, a protože nemáme peníze na drahou léčbu, zůstala Anna v rukou Božích.

Celé noci jsem u ní klečela, otírala jí pot z čela a snažila se jí vynahradiť všechno, co pro mě kdy udělala. Nakonec mi umřela. Tě noci jsem jen plakala a modlila se za ni.

Nad ránem jsem připojila krátkou modlitbu také za něj. Skrčila jsem rty do úšklebku na znamení mého odporu k celé jeho osobě a vyslovila pár slov.

Seděla jsem na chladném ledu a modlila se. „Dej mi prosím jen jednu malou ryбку, dej mi jen jednu malou ryбку, prosím,...“ Najednou to vlastnoručně vyrobenou udicí trhlo a já se prudce postavila. Led zakřupal, zapraskal a já spadla do studené vody. Tělem mi projel chlad, který štípál zvláště na holé kůži. Nedokázala jsem myslet, a tak jsem sebou jen tak mrskala a kopala nohama, vynořovala ruce z vody a zase je potápěla. Snažila jsem se zachytit ledu, ale moje klouby i svaly byly tak ztuhlé, že jsem se nad hladinu prostě vytáhnout nedokázala.

Probudila mě palčivá bolest na prsou. Nemohla jsem se nadechnout, sípala jsem, ale cítila jsem teplo. Ležela jsem v mé posteli, v krbu hořel oheň a vedle postele stýdl čerstvě uvařený horký čaj. Někdo mě zachránil. Další strážný anděl v mém životě.

Čekala jsem na něj, ale nepřišel. Oheň dohořel, čaj jsem dopila, ale neměla jsem sílu vstát a uvařit nový. Bolest neustávala a já kašlala a sípala čím dál víc. Věděla jsem, že umírám, nejspíš na zápal plic. Věděla jsem to a tak jsem se soustředila na jedinou myšlenku: zabil otce, zahubil matku, tuberu si Anna přinesla koncentráku, teď na následky těchto smrtí zemřu i já. Darovala jsem ti poslední myšlenku, v posledních sekundách mého života se má mysl upírala k tobě. Važ si toho.

Milý příteli,

píši Ti, abych Ti sdělil, jak se mi vede. Jsem zdrcen. Poslední události v Evropě mě velmi znepokojily. Jsem si jist, že moje odhodlání bylo navždy zmařeno a můj cíl nebude nikdy uskutečněn. S činy, kterými jsem pohoršil naši Zemi, celou lidskou existenci, však již dál žít nemohu. Zvláště pak, když moje záměry přišly vniveč.

Chtěl bych Ti však vypovědět, co se mi zdálo minulé noci.

Seděl jsem v rozlehlé místnosti s oprýskanými zdmi, nepěknou omítkou, tvrdou podlahou. V místnosti plné chladu. V místnosti, kterou jsem nechal vybudovat. Náhle jsem se zprudka postavil a přešel ke zdi. Pocítil jsem chlad od nohou, které byly bosé. Chodil jsem podél zdi, prsty přejížděl po hrubé omítce, ve které byly vyryté různé symboly, modlitby, nadávky a vzkazy pro mě. Chodil jsem tak pořád dokola a všechny je četl. Nakonec jsem se zastavil u krátkého vzkazu psaného dětskou rukou. Byl v úrovni mých stehen a zněl takto: „Věř!“

Pak se mi najednou před očima zjevil obraz malé asi sedmileté hubené dívky s namodralými rty, tmavými vlasy a s černými očima. Srdce té dívky přestalo před chvílí bít a já uslyšel její poslední myšlenky. „Zabil jsi mi otce, zahubil matku, na následky z tábora zhynula Anna. Teď kvůli tobě zmirám i já.“

Ta slova mnou velmi otrásla. Těm slovům nelze uniknout. Jako by byla vyrytá uvnitř mě. Uvnitř mě svého.

A tak Ti, drahý příteli, posílám poslední dopis. Pozdravuj Paulu, mou drahou a modli se za mě.

Snad mi Bůh odpustí.

29.4.1945

Adolf

Ze střechy

Daniela Srnská, 8. třída ZŠ a MŠ Traplice

Ani by Vás nenapadlo, kolik se toho dá vidět z obyčejné střechy. No dobře, zas tak obyčejná není. Jde o střechu hradištské knihovny, kterou určitě všichni znáte. Ale co, nebo spíš koho ještě neznáte, to jsem

já - holub jménem Bohoušek. Pocházím z rodu šedobílých hradišťanů, což je velice vzácný holubí rod. Ale o tom někdy jindy. To, co Vám chci říct, je důležitější než to, kdo jsem a odkud pocházím.

Víte, je to tak. Tady na střeše hradišťské knihovny se mi zalíbilo asi tak před pěti měsíci. Zprvu jsem sem létával jen zřídka, ale nyní se mi už jinam nechce. Velmi jsem si tuhle knihovnu oblíbil. A víte proč? Protože zde mají patrně všechny knihy! Což je úžasné, nemyslíte? A taky možná proto, že neplatím žádný nájem. Víte, ne vždy jsem uměl číst. Bylo to pro mě ze začátku obtížné. Nejdřív jsem poznával písmena, potom slova, později věty a nakonec i celá souvětí. A jaké knihy mám nejraději? Upřímně řečeno, miluji úplně všechno. To je počteníčko, to Vám povím! Zřejmě ještě netušíte, jak knihy čtu. Inu, je to prosté. Tady ve výklenku okna pokaždé pozoruji své „oběti.“ Nebojte se, nikdy mě ani nenapadlo vyletět na děti, které chodí vracet knihy do boxu, s válečným pokřikem: „Knihu nebo život!“ Jsem přece šlechtic, proboha! Ale jakmile uvidím, že má někdo v plánu vhodit do boxu knihu s krásným přebalem, jsem schopen udělat cokoli! No cokoli, zatím jsem neudělal ještě nic jiného, než že jsem vždy počkal, dokud nebyl „čistý vzduch“ a opatrně jsem proletěl dovnitř otvorem pro knihy. Už se mi to tak podařilo nespočetkrát a pokaždé je to jako z nějaké parádní detektivky! No prostě adrealin. Jako například minulý týden. To bylo vzrůšo! Tak jako vždycky jsem si dával pozor na to, aby mě nikdo neviděl, vletěl jsem do boxu, kde ten den odpočívalo mimořádně mnoho knih. Začtl jsem se do jednoho románu, když vtom jsem zaslechl zvláštní zvuky. Takový šum a pak náraz. Zpanikařil jsem! Dvířka se pootevřela a v tu chvíli už na mě cosi padalo. Naštěstí jsem stačil uhnout do rohu boxu! Díky bohu, jinak by ze mě asi byla holubí placka! To cosi zvláštního byl tlustý atlas zvířat! Nevím, který maniak jej vracel, ale беру si osobně, že se mě pokusil zabít! No dobrá, asi by toho dotyčného těžko napadlo, že si tam zrovna holub bude číst, ale tak fajn. Jenže když neexistuje žádná „ptačí knihovna,“ tak holub jako já nemá jinou možnost.

Nedávno jsem jen tak odpočíval ve výklenku svého oblíbeného kulatého okna a z ničeho nic se ke mně vznesl list. Ani se tomu moc nedivím, ten den bylo totiž hodně větrno. Pomyslel jsem si, že to bude asi jen nějaké smetí, ale bylo to znamení. Znamení, že by se můj dávný sen mohl stát realitou. Ten papír totiž nebyl jen tak ledajaký. Bylo to vyhlášení soutěže Píšu povídky, píšu básně..., kterou každoročně vyhlašovala hradišťská knihovna, a to bylo přesně to, co jsem potřeboval! Mým snem je totiž stát se spisovatelem, což je na holuba hodně vysoký cíl. List jsem přelouskal za chvíli, vždyť už umím číst, ale jak jsem tak nad tím přemýšlel, došlo mi, že vlastně neumím psát. To je tedy dilema! Nápady bych měl, ale to, jak je vyjádřit, je složitější. Vyzkoušel jsem snad úplně všechno. Vyrýval jsem zobákem písmena do kamene, ale vždy z toho vznikly nějaké nesmysly. Vyhrabával jsem hlínu a z ní jsem se následně pokoušel vytvořit vzkaz, ale kolegové krtci mi to nepřáli. Dokonce jsem si sám vytrhnul své vlastní brko a namáčel ho do bláta, ale lidé mi písmenka na chodnicích rozšlapali. Zkrátka být spisovatelem v dnešní době je těžké. Především když jste holubem.

Lucie Špalková, 3. tř.

Knihovna BBB v Uherském Hradišti – Píšu povídky...

1. kategorie – 1.-3. třídy - próza:

1. místo Nora Ondrová, 2. tř. ZŠ a MŠ J.A. Komenského Nivnice

1. místo Bára Škrabalová, 3. tř. ZŠ Zlechov

2. místo Adam Jakšík, 3. tř. ZŠ a MŠ Jarošov ☺

čestné uznání Aneta Somrová, 3. tř. ZŠ a MŠ Jarošov ☺

1. kategorie – 1.-3. třídy - poezie

1. místo Jan Jakub Šipka, 3. tř. ZŠ T.G. Masaryka Uherské Hradiště ☺

2. kategorie – 4.-5. třídy - próza

1. místo Terezie Sukupová, 4. tř. ZŠ U Pálenice Kunovice

2. místo Nella Andrášková, 4. tř. ZŠ T.G. Masaryka Uherské Hradiště

3. místo Vojtěch Orság, 4. tř. ZŠ U Pálenice Kunovice

čestné uznání Dominik Ptáček, 4. tř. ZŠ U Pálenice Kunovice ☺

2. kategorie – 4.-5. třídy - poezie

2. místo Kristýna Hollá, 5. tř. ZŠ Velehrad

3. místo Lucie Vaňová, 5. tř. ZŠ Velehrad

3. kategorie - 6.-7. třídy - próza

1. místo Darina Důbravová, 6. tř. ZŠ U Pálenice Kunovice

2. místo Jiří Stupňánek, 7. tř. ZŠ Polešovice ☺

3. místo Barbora Rokytová, 7. tř. ZŠ Staré Město ☺

3. kategorie – 6.-7. třídy - poezie

2. místo Viktor Kup, 7. tř. ZŠ Staré Město

3. místo Tereza Šimčíková, 7. tř. ZŠ a MŠ J.A. Komenského Nivnice

4. kategorie – 8.-9. třídy - próza

1. místo Daniela Srnská, 8. tř. ZŠ a MŠ Traplice

2. místo Magdaléna Vaculová, 8. tř. ZŠ Josefa Bublíka Bánov ☺

3. místo Martina Žufanová, 9. tř. ZŠ Kunovice U Pálenice ☺

4. kategorie – 8.-9. třídy - poezie

1. místo Natálie Výmolová, 8. tř. ZŠ a MŠ J.A. Komenského Nivnice ☺

2. místo Elen Ingerlová, 8. tř. ZŠ Josefa Bublíka Bánov

3. místo Jan Gajdošík, 8. tř. ZŠ UNESCO Uherské Hradiště ☺

Komiks

1. místo Anna Březinová, Valentina Horáková, 8. tř. ZŠ a MŠ Traplice ☺

☺ - práce byla oceněna také v krajském kole

EX-LIBRIS 2015

1. místo Diana Horáková, 6. tř. ZŠ Mariánské náměstí Uherský Brod

1. místo Alexandra Pořízková, 3,5 roku, MŠ Komenského Uherské Hradiště

Čestné uznání:

Lucie Špalková, 3. tř. Základní umělecká škola Uherské Hradiště

Valerie Burešová, 9. tř. ZŠ Staré Město

Venda Macháčková, 6. tř. ZŠ Mariánské náměstí Uherský Brod

Lucie Skřivánková, 9. tř. ZŠ Staré Město

Magdaléna Pořízková, 9. tř. ZŠ Staré Město

Eliška Weiserová, 8. tř. ZŠ Mariánské náměstí Uherský Brod

Adéla Andryšková, 22 let, Markvartovice

Ing. Lubica Máziková, 48 let, Bratislava

Diana Horáková, 6. tř.

Píšu povídky, píšu básně, je mi těžko, je mně krásně...
sborníček vítězných prací literární soutěže pro děti
inspirované 140. výročím postavení uherskohradištské synagogy
a pořádané Knihovnou Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti

ilustrace tvoří vítězné práce výtvarné soutěže Ex-libris 2015
vydala Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti v červnu
2015

náklad 150 ks
tisk Joker, s.r.o. Uherské Hradiště

Knihovna
Bedřicha
Beneše
Buchlovana